

Bestämmelser för tilläggsbelopp

Barn och Utbildning - Uddevalla kommun

Antagna av barn och utbildningsnämnden 2018-12-13

1. Allmänt

Enligt skollagen (2010:800) har alla barn/elever i förskolan, grundskolan och gymnasieskolan, som av fysiska, psykiska eller av andra skäl behöver stöd i sin utveckling och lärande, rätt till det stöd som deras speciella behov kräver. Det är förskolechefens/rektorns ansvar att se till att barnet/eleven ges sådant stöd. I skollagens tredje kapitel finns bestämmelser om barns och elevers utveckling mot målen och verksamhetens skyldighet att ge ledning, stimulans och stöd. I skollagens åttonde kapitel finns krav på särskilt stöd inom förskola.

I kapitlet finns bland annat bestämmelser om

- Extra anpassningar
- Kravet på utredningar
- Bestämmelser om åtgärdsprogram
- Beskrivning av konkreta åtgärder som rektor kan fatta beslut om för att öka förutsättningarna för att eleven ska nå målet

Utifrån skollagen ska resurserna till förskolor och skolor fördelas, genom grundbelopp och i vissa fall tilläggsbelopp, på lika villkor till kommunala och fristående verksamheter.

Tilläggsbelopp ska enligt skollagen lämnas för barn och elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd. Tilläggsbelopp för särskilt stöd avser ersättning för extraordinära stödåtgärder där kostnaderna för stödet ska vara omedelbart kopplat till ett enskilt barn eller elev och ha samband med individens särskilda behov.

En verksamhet ska kunna ge stöd åt flertalet barn/elever inom ramen för sina normala resurser. Under vissa förutsättningar kan extra ersättning (tilläggsbelopp) utgå till verksamheten för ett specifikt barn/elev. Stödåtgärderna som berättigar till tilläggsbelopp ska vara extraordinära - näst intill alla barns och elevers behov ska kunna tillgodoses inom ramen för grundbeloppet.

Skollagens, skolförordningens och gymnasieförordningens bestämmelser om kommunens skyldighet att lämna tilläggsbelopp avser endast fristående verksamhet. Vilken ordning kommunen har för motsvarande resurser till kommunal verksamhet förfogar kommunen själv över. För att få gemensamma rutiner och principer gäller dessa bestämmelser både fristående och kommunal verksamhet (se även nedan under punkt 3).

Tilläggsbelopp för modersmålsundervisning/modersmålsstöd och lovskola beslutas i särskild ordning och omfattas inte av dessa bestämmelser.

2. Lagstiftning och tillämpning

Bestämmelserna i skollagen innebär att såväl fristående som kommunala verksamheter inom ramen för sina normala resurser ska kunna ge stöd åt flertalet barn/elever. Både fristående och kommunala

verksamheter ska kunna anpassa sin organisation så att hänsyn tas till barnets/elevens behov och förutsättningar.

Skyldigheten att utreda elevers eventuella behov av stöd och att upprätta åtgärdsprogram gäller för både kommunala och fristående skolor. Kostnaderna för detta stöd och för stöd i form av extra undervisning eller undervisning i särskild grupp som syftar till att hjälpa elever att nå målen ingår i kostnadsposten för grundbeloppets undervisningsdel.

- Tilläggsbeloppet är endast avsett att ge möjlighet till särskild ersättning för enskilda individer som har omfattande behov av särskilt stöd.
- Kostnaderna för stödet ska vara omedelbart kopplade till en enskild individ och ha samband med individens särskilda behov och förutsättningar för att kunna delta i verksamheten/fullgöra sin skolgång.
- Tilläggsbeloppet ska enligt förordning avse ersättning för assistenthjälp, anpassning av lokaler eller andra extraordinära stödåtgärder som vanligen inte har anknytning till den ordinarie undervisningen. Enligt propositionen kan det också vara fråga om tekniska hjälpmedel och stödåtgärder åt individer med stora inlärningssvårigheter som beror på språkliga eller sociala faktorer.

Regeringen har fattat beslut om ändringar i de kompletterande bestämmelser om tilläggsbelopp som finns i skolförordningen (2011:85) respektive gymnasieförordningen (2010:2039), vilka trädde i kraft den 1 juli 2016. Avsikten är att det där tydligare ska komma till uttryck att tilläggsbelopp kan lämnas också för sådana extraordinära stödåtgärder som ett barn eller en elev har behov av i själva undervisningen. I den nya förordningstexten anges att med tilläggsbelopp avses

- ersättning för assistenthjälp
- anpassning av lokaler eller
- andra extraordinära stödåtgärder, däribland sådana som riktas till elever med stora inlärningssvårigheter.

Extraordinära stödåtgärder för elever med stora inlärningssvårigheter kan enligt propositionen handla om en extra lärar- eller specialpedagogresurs för elever som har behov av sådana insatser kontinuerligt under skoldagen, det vill säga stödbehovet finns under hela skoldagen och inte endast vid enstaka tillfällen.

I likhet med tidigare förarbeten sägs i propositionen att en fristående skola i de flesta fall ska kunna tillgodose en elevs behov av särskilt stöd inom ramen för det grundbelopp som lämnas. Det grundläggande kravet att en elevs behov av särskilt stöd måste vara omfattande för att ett tilläggsbelopp ska lämnas kvarstår. Ersättning ska t.ex. inte utgå om det är möjligt att tillgodose elevens behov genom insatsen särskild undervisningsgrupp.

Kostnader för stöd i form av extra undervisning, specialpedagogiska insatser, individualiserat lärande eller undervisning i särskild grupp med syfte att eleven ska nå kunskapskraven ska i normalfallet täckas av grundbeloppet.

Stöd	Särskilt stöd	Extraordinära stödåtgärder
Hänsyn ska tas till alla barns och elevers olika behov. Detta behov av stöd ryms inom ordinarie grundbelopp.	Barn /elever kan tillfälligt eller varaktigt ha behov av särskilda stödåtgärder. Detta behov av särskilt stöd ryms inom ordinarie grundbelopp.	När alla särskilda stödåtgärder är uttömda kan extraordinära stödåtgärder sättas in. I dessa fall kan man ansöka om tilläggsbelopp.

3. För vem gäller tillämpningsanvisningarna?

Anvisningarna gäller för följande verksamheter:

- Fristående huvudmän som har godkänts av Skolinspektionen (skolor) alternativt lägeskommun (förskola, pedagogisk omsorg och vissa fritidshem) oavsett i vilken kommun de är belägna under förutsättning att de har barn/elever i sina verksamheter som är folkbokförda i Uddevalla. Det är således hemkommunen som är ansvarig för bedömning om tilläggsbelopp ska utgå. Vid ändrad folkbokföringskommun måste ny ansökan göras hos den nya folkbokföringskommunen.
- Kommunala enheter i Uddevalla kommun (barn/elever i sina verksamheter som är folkbokförda i Uddevalla).
- De kommunala enheter som har barn/elever från andra kommuner hanterar kostnaderna för dessa i enlighet med reglerna om interkommunal ersättning.

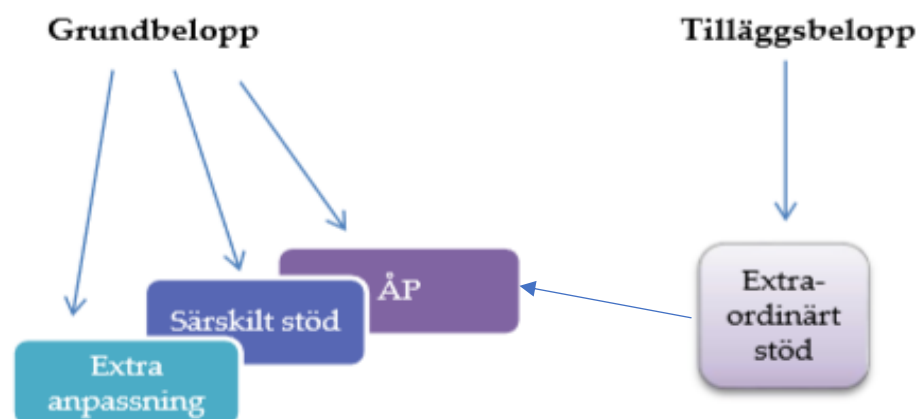
4. Kriterier för tilläggsbelopp

Tilläggsbeloppet är avsett att ge möjlighet till särskild ersättning för enskilda barn/elever som har omfattande behov av särskilt stöd och det ska vara fråga om extraordinära stödåtgärder. De extraordinära stödåtgärderna omfattar individens hela verksamhetsdag (förskola, skola, fritidshem). De extraordinära stödåtgärderna ska väsentligt avvika från vad som har samband med de resurser som ges inom ramen för det stöd som förskolan/skolan är skyldig att tillhandahålla. Om statsbidrag eller strukturbidrag utgår och ska täcka särskilda kostnader kan inte tilläggsbelopp utgå för samma behov.

I övrigt skall följande kriterier vara uppfyllda.

A. Insatser i annan form har visats sig otillräckliga

Behovet måste sträcka sig utanför de åtgärder som är definierade i 3 kap. skollagen. För att tilläggsbelopp ska komma ifråga ska processen särskilt stöd vara uttömd, i enlighet med figuren nedan. *Se bilaga för processbeskrivning av särskilt stöd. Det extra ordinära stödet ska beskrivas i ett åtgärdsprogram.*

B. Tillhör någon av målgrupperna

Grupp X

Barn/elever med funktionsnedsättningar som gör det omöjligt eller kraftigt försvårar:

- förflyttning
- av- och påklädning
- intag av måltider
- personlig hygien
- inte kan göra sig förstådd
- inte kan förstå omgivningen

Grupp Y

Barn/elever med allvarliga funktionsnedsättningar/sjukdom som medför risk för barnets/elevens liv om inte övervakning och medicinering sker

C. Har ett behov som är omfattande eller mycket omfattande

Behovsnivåer

Grad av svårigheter	Kännetecken	Konsekvens
Mindre medicinsk, fysisk, psykisk och/eller social problematik	Barnet/eleven behöver stöd ibland. Barnet/eleven är ganska självständig och behöver visst stöd under någon enstaka situation.	Tilläggsbelopp beviljas inte. Medel för dessa behov ryms i grundbeloppet.
Måttlig medicinsk, fysisk, psykisk och/eller social problematik	Barnet/eleven behöver stöd. Personligt stöd av tillfällig karaktär behövs under dagen i enstaka situationer.	Tilläggsbelopp beviljas inte. Medel för dessa behov ryms i grundbeloppet.
Betydande medicinsk, fysisk, psykisk och/eller social problematik	Barnet/eleven behöver mer stöd – ett stöd som är frekvent och sammanhållet. Personligt stöd och/eller stort behov av hjälpmedel krävs i flera situationer.	Tilläggsbelopp beviljas inte. Medel för dessa behov ryms i grundbeloppet.
Omfattande medicinsk, fysisk, psykisk och/eller social problematik	Barnet/eleven behöver i stort sett stöd hela dagen. Personligt stöd och/eller stort behov av omfattande hjälpmedel krävs för att barnet/eleven ska kunna delta i den ordinarie verksamheten.	Tilläggsbelopp kan beviljas.
Mycket omfattande medicinsk, fysisk, psykisk och/eller social problematik	Barnet/eleven behöver ett mycket omfattande personligt stöd. Minst en personal och/eller mycket omfattande behov av hjälpmedel krävs för att barnet/eleven ska kunna delta i den ordinarie verksamheten. Ständig uppmärksamhet krävs.	Tilläggsbelopp kan beviljas.

D. Återredovisning av tidigare insatser med stöd av tilläggsbelopp har uppfyllts

Om tilläggsbelopp utgått för individen föregående period skall redovisning ske:

- av hur bidraget använts i verksamheten (resurs, aktivitet etc.)
- av hur tilläggsbeloppet använts i tkr.
- av vilken effekt de sökta och genomförda insatserna haft (se ansökan).

5. Ansökan om tilläggsbelopp

Av ansökningsblanketten framgår vilket underlag som enheten förväntas lämna in för att en bedömning ska kunna göras. Verksamheten ska

- beskriva barnets/elevens behov av stöd
- redovisa hur behovet har klarlagts/utretts
- barn och elevhälsans bedömning
- vilka åtgärder som vidtagits på enheten
- vilka åtgärder som planeras att genomföras
- hur omfattande åtgärderna är i tid
- beskrivning av hur åtgärderna är avsedda att följas upp och utvärderas
- beskrivning av varför åtgärderna bedöms som extraordinära
- kostnaderna för åtgärderna
- Ansökan skall vara särskilt utformad utifrån individens speciella behov, det vill säga ansökan ska tydligt visa den aktuella individens behov.
- Återredovisning av hur tidigare beslutade tilläggsbelopp använts för individen samt beskriva hur man jobbar för att individens behov av extraordinärt stöd skall minska (öka elevens självständighet).

Behovet ska styrkas av dokumentation i form av följande underlag:

- Åtgärdsprogram inklusive utredningar (skola)
- Handlingsplan (förskola)
- Annan dokumentation som styrker barnets/elevens behov
- Externa intyg

6. Storlek och omfattning av tilläggsbeloppet

- Storleken på tilläggsbeloppet är inte avsett att totalfinansiera den extraordinära stödinsatsen då visst stöd ska ingå i grundbeloppet. Maximalt 70 % av insatsen bedöms normalt vara extraordinär.
- Med utgångspunkt i principen om likabehandling ska extra resurser tilldelas för ett barn/elev i en fristående verksamhet vars extraordinära stödbehov skulle generera tilläggsbelopp om barnet/eleven hade gått i hemkommunens verksamhet.
- Om beräkning av insatsen bygger på antal timmar skall timpriset vara mellan 170–200 kr beroende på insatsens art (2018 års lönenivå).
- I och med att de flesta åtgärderna avser stöd eller särskilt stöd (grundbelopp) uppskattas det endast vara 1–2 % av eleverna som bedöms vara i behov av extraordinära stödinsatser (verksamhetsvariation).

7. Ansökningsförfarandet

- Ansökan ska göras på bifogad blankett. Den ska undertecknas av rektor/förskolechef.
- Ansökan skall avse läsår eller halvår.
- Ansökan skall normalt göras och vara inlämnad för hösttermin och läsår den 10 maj och för halvår den 30 oktober.
- Ansökan kan i övrigt göras löpande för nytillkomna barn och elever
- Ansökan kan enbart göras för individer som är folkbokförda i Uddevalla kommun.

8. Beslut och överklagan

- Beslut meddelas när ansökan har behandlats.
- Beslutet avser antingen en termin eller ett läsår.
- Av beslutet framgår datum för när återredovisning av genomförda åtgärder senast ska lämnas.
- Inga retroaktiva beslut om tilläggsbelopp får ske (ansökningsdatum)
- Om individ som har beslut om tilläggsbelopp byter huvudman, enhet eller folkbokföringskommun upphör beslutet och ny ansökan måste eventuellt göras.
- Fristående enheter kan överklaga kommunens beslut. Tillsammans med beslutet lämnas information om hur överklagan görs.

9. Granskning

Alla huvudmän och skolenheter som beviljats tilläggsbelopp skall säkerställa och möjliggöra att granskning kan utföras av att bidraget används enligt ansökan.

Bilagor

- Process särskilt stöd
- Ansökningshandling
- Rutiner vid debitering av kostnader i form av interkommunal ersättning (gäller endast kommunala enheter i Uddevalla kommun)

Källor

- Riktlinjerna är utformade utifrån skollag och tillämpliga förordningar.
- Beskrivningar är i delar hämtade från SKL cirkulär och riktlinjer från andra kommuner (Luleå, Linköping, Eskilstuna och Uppsala)